

प्रभाव दैनिक

National Daily

वर्ष १२

अंक ८०

काठमाडौं

शनिबार, २८ असार २०८२

Prabhav National Daily

Saturday, July 12, 2025

www.prabhavonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५/-

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

 प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६९८१५४००,
९८४१५१२१७, ९८४१२४६२६९
marketing2prabhav@gmail.com

जनसंख्या वृद्धिदर कायमै राख्न सरकारले ल्यायो नयाँ नीति २० वर्ष पुग्नसाथ बिहे गर्न प्रधानमन्त्री ओलीको सुझाव

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले विकासका लागि जनसंख्या घट्नु खतरा भएको बताएका छन् । सरकारको जनसंख्या नीति सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा प्रधानमन्त्री ओलीले शुक्रबार यस्तो बताएका हुन् ।

जनसंख्या घट्नुका विभिन्न कारण हुने उल्लेख गर्दै ओलीले विवाह ढिला गर्नु पनि कारण हुन सक्ने बताए । 'विकासको अर्थ जनसंख्या ह्रास हो भने इट्स भेरी डेन्जरस । त्यसकारण यो चिन्ताको विषय पनि हो,' ओलीले भने, 'मुख्य कुरा जनसंख्याको विषय भनेको डेमोग्राफिक ब्यालेन्स हो । यो घट्दै गएर नजाओस् । यसका कारणहरू के छन् त ? विवाह ढिलो गर्नु हो कि ?'

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार, नेपालको जनसंख्या वृद्धिदरमा उल्लेखनीय ह्रास आएको देखिन्छ । २०६८ मा जनसंख्या वृद्धिदर १.३५ प्रतिशत रहेकोमा २०७८ मा आएर यो दर ०.९२ प्रतिशत मा झरेको देखिन्छ ।

तथ्यांकिय अवस्था हेर्दा जन्मदरमा निरन्तर कमी, औसत आयुमा बढोत्तरी, बालबालिकाको संख्यामा कमी, ज्येष्ठ नागरिकको संख्यामा वृद्धि, युवा पिढीमा प्रजनन सम्बन्ध

■ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार, नेपालको जनसंख्या वृद्धिदरमा उल्लेखनीय ह्रास आएको देखिन्छ । २०६८ मा जनसंख्या वृद्धिदर १.३५ प्रतिशत रहेकोमा २०७८ मा आएर यो दर ०.९२ प्रतिशतमा सीमित

■ जनगणना २०७८ अनुसार हिमाली क्षेत्रसहित ३४ जिल्ला र ३१९ स्थानीय तहमा जनसंख्या वृद्धिदर ऋणात्मक

■ वैदेशिक रोजगारी एवं शैक्षिक आप्रवासनमा युवा वर्गको बढ्दो आकर्षण तथा अव्यवस्थित आन्तरिक बसाइँसराइ र सहरीकरण तथा बढ्दो सहरी गरिबीको अवस्थाले जनसंख्या वृद्धिदरमा कमी

■ मनोव्यवहारगत परिवर्तन भएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । वैदेशिक रोजगारी एवं शैक्षिक आप्रवासनमा युवा वर्गको बढ्दो आकर्षण तथा अव्यवस्थित आन्तरिक बसाइँसराइ

नयाँ नीति किन ?

नयाँ नीतिअनुसार जनसंख्याको बनावट, संरचना, विशेषता र वितरणलाई उपलब्ध स्रोत सापेक्ष रूपमा व्यवस्थित गर्न अपरिहार्य रहेकोले नयाँ नीति आवश्यक भएको हो ।

■ क्रमशः पृष्ठ २ मा

र सहरीकरण तथा बढ्दो सहरी गरिबीको अवस्थाले पनि यस्तो भएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । प्रतिवेदनअनुसार १५-५९ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या ६१.९ प्रतिशत रहेको र ज्येष्ठ नागरिकको जनसंख्या १०.२१ प्रतिशत रहेको छ ।

यसरी जनसंख्या वृद्धिको ह्रास रोक्न युवाहरूले बैलैमा बिहे गर्नुपर्ने प्रधानमन्त्री ओलीले सुझाएका छन् । देशलाई पुग्ने जनसंख्या व्यवस्थापन हुन नसकेको उल्लेख गर्दै ओलीले युवाहरूलाई भावनामा नबगन आग्रह गरे । 'देशलाई पुग्ने जनसंख्या हुनु प्यो । हामी कहाँ देशलाई पुग्ने जनसंख्याको व्यवस्थापन अझै हुन सकेको छैन,' ओलीले भने, 'त्यस कारण हाम्रा युवाहरू के गीत गाउँछन् भने, ४० कटेपछि रमाउला । महिलाहरूको प्रजनन क्षमता ४० कटेपछि अत्यन्तै न्यून हुन्छ वा प्रायः हुँदैन ।'

जनगणना २०७८ अनुसार हिमाली क्षेत्रसहित ३४ जिल्ला र ३१९ स्थानीय तहमा जनसंख्या वृद्धिदर ऋणात्मक रहेको पाइएको छ । बसाइँसराइ तथा विभिन्न कारण प्रजनन दर पनि प्रतिस्थापन तहभन्दा तल झरेको छ ।

■ क्रमशः पृष्ठ २ मा

अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउन लचिलो मौद्रिक नीति

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल राष्ट्र बैंक अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउने कार्यदिशासहित आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि मौद्रिक नीति सार्वजनिक गरेको छ । राष्ट्र बैंकका गभर्नर डा. विश्वनाथ पौडेलले शुक्रबार आगामी आबको मौद्रिक नीति सार्वजनिक गरेका हुन् ।

उनले मौद्रिक नीति सजगतापूर्वक लचिलो बनाइएको बताएका छन् । ब्याजदर थप घट्नेगरी बैंकदर तथा नीतिगत दर घटाइएको तथा व्यक्तिगत आवास र सेयर बजारमा थप लचिलो नीति अवलम्बन गरिएको उनले बताए ।

'सहज मुद्रास्फीति, सुविधाजनक विदेशी विनिमय सञ्चितिको स्थिति र परिदृश्यलाई मध्यनजर गर्दै अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउन मौद्रिक नीतिको कार्यदिशा सजगतापूर्वक लचिलो बनाइएको छ,' गभर्नर पौडेलले भने, 'यसबाट निजी क्षेत्रको पुँजी निर्माण र सरकारको आन्तरिक ऋण परिचालनको लागतमासमेत कमी आई आर्थिक गतिविधि अभिवृद्धि सहज हुने अपेक्षा गरिएको छ ।'

वित्तीय स्थायित्व कायम गर्दै कर्जाको पहुँच र गुणस्तर अभिवृद्धि तथा कर्जा अधिकेन्द्रीकरण कम गर्ने मौद्रिक उपाय र विवेकशील नियमनलायत नियामकीय व्यवस्थामा तादात्म्यता कायम गरिएको गभर्नर पौडेलको भनाइ छ । खुला बजार कारोबार एवं ब्याजदर करिडोरलाई थप सुदृढ बनाई मौद्रिक प्रसार संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाइने नीति राष्ट्र बैंकले लिएको छ । आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा पाँच प्रतिशतको वाञ्छित सीमाभित्रको मुद्रास्फीति र कस्तीमा सात महिनाको वस्तु तथा सेवा आयात घात पार्योपत विदेशी विनिमय सञ्चिति कायम गर्दै सरकारको बजेट वक्तव्यमा उल्लेख भएवमोजिम छ । प्रतिशतको आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न मौद्रिक तरलता र विदेशी विनिमय व्यवस्थापन गरिने मौद्रिक नीतिमा उल्लेख छ ।

■ ब्याजदर करिडोरको माथिल्लो सीमाका रकमा रहेको बैंकदरलाई ६.५ प्रतिशतबाट घटाइ ६.० प्रतिशत र तल्लो सीमाका रकमा रहेको निक्षेप संकलन दरलाई तीन प्रतिशतबाट घटाइ २.७५ प्रतिशत कायम

■ नीतिगत दर पाँच प्रतिशतबाट घटाएर साढे चार प्रतिशत बनाइयो
■ सेयर धितोमा प्रवाह हुने 'मार्जिन' प्रकृतिको कर्जाको विद्यमान एकल ग्राहक कर्जा सीमा १५ करोड स्वैर्यौँबाट बढाएर २५ करोड स्वैर्यौँ बनाइयो

■ निजी आवासीय घर निर्माण र खरिद गर्न प्रवाह गर्ने कर्जाको सीमा दुई करोड स्वैर्यौँबाट बढाएर तीन करोड स्वैर्यौँ कायम गरिने, पहिलो घर

निर्माण र खरिद गर्दा यस्तो कर्जा प्रवाहका लागि कर्जा मूल्य अनुपात बढीमा ८० प्रतिशतसम्म र अन्यको हकमा बढीमा ७० प्रतिशतसम्म कायम गर्न सक्ने

■ विदेश जानेले तीन हजार डलरसम्म साटुन पाउने, बंगलादेश र श्रीलंकागायतका मुद्रालाई परिवर्त्य विदेशी मुद्राको सूचीमा थप गरिने
■ विप्रेषण कारोबारमा प्रयोग हुने विनिमय दरलाई आवश्यकतानुसार पुनरावलोकन गरिने

■ सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी अनुसन्धान र कारबाही प्रभावकारी बनाइने
■ लघुवित्तको लामांशसम्बन्धी व्यवस्था पुनरावलोकन गरिने

यसैगरी, आगामी आर्थिक वर्षका लागि विस्तृत मुद्रा प्रदायको वृद्धिदर १३ प्रतिशत र निजी क्षेत्रतर्फ जाने कर्जा वृद्धिदर १२ प्रतिशतसम्म रहने प्रक्षेपण मौद्रिक नीतिमार्फत गरिएको छ । ब्याजदर करिडोरको माथिल्लो सीमाका रूपमा रहेको बैंकदरलाई ६.५ प्रतिशतबाट घटाइ ६.० प्रतिशत र ब्याजदर करिडोरको तल्लो सीमाका रूपमा रहेको निक्षेप संकलन दरलाई तीन प्रतिशतबाट घटाइ २.७५ प्रतिशत निर्धारण गरिएको छ । नीतिगत दरलाई पाँच प्रतिशतबाट घटाइ साढे चार प्रतिशत कायम गरिएको छ ।

वित्तीय प्रणालीमा देखिएका विद्यमान अवसर र चुनौतीको सम्बोधन गर्दै वित्तीय प्रणालीको दिगो विकास र विस्तारका लागि दोस्रो वित्तीय क्षेत्र रणनीति नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भएपश्चात् कार्यान्वयनमा ल्याइने मौद्रिक नीतिमा उल्लेख छ । निजी आवास खरिद गर्न प्रवाह हुने कर्जामा लचिलो नीति राष्ट्र बैंकले लिएको छ ।

■ क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

साउदी जाने श्रमिकलाई तीन वर्गमा विभाजन गरिँदै

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- रोजगारीका लागि साउदी अरब जाने श्रमिकको सीपलाई तीन वर्गमा विभाजन गरिने भएको छ । त्यहाँको मानव संसाधन तथा सामाजिक विकास मन्त्रालयले आप्रवासी श्रमिकको श्रम स्वीकृतिलाई विभाजन गर्ने नयाँ नियम ल्याएको छ । जसअनुसार अब श्रमिकको सीपलाई उच्च सीपयुक्त, दक्ष र आधारभूत वर्गमा विभाजन गरिने छ ।

उक्त विभाजन अनुसार उच्च दक्ष कामदारमा इन्जिनियरिङ, स्वास्थ्य, कृत्रिम बुद्धिकता (एआई) सँग सम्बन्धित काम गर्नेहरू पर्छन् । सीपयुक्त जनशक्तिमा प्राविधिक व्यापारी, सुपरभाइजर आदि पर्छन् । आधारभूतमा ड्राइभिङ, क्लिनर, सामान लोड गर्नेजस्ता श्रमसँग सम्बन्धित कामहरू राखिएको छ ।

साउदी जाने नयाँ श्रमिकहरूको वर्गीकरण आउँदो अगस्ट ३ देखि गरिने मन्त्रालयले जनाएको छ । हाल त्यहाँ काम गरिरहेका आप्रवासी श्रमिकहरूको वर्गीकरण प्रक्रिया भने गत जुन १८ बाट सुरु भएको थियो । श्रमिकको वर्गीकरण उनीहरूको शैक्षिक योग्यता, अनुभव, प्राविधिक दक्षता, उनीहरूले पाउने पारिश्रमिक र उमेरका आधारमा गरिने जनाइएको छ ।

■ सीपयुक्त, दक्ष र आधारभूत वर्गमा विभाजन गरिने
■ उच्च दक्ष कामदारमा इन्जिनियरिङ, स्वास्थ्य, कृत्रिम बुद्धिकता (एआई) सँग सम्बन्धित काम गर्नेहरू समेटिने
■ नयाँ श्रमिकहरूको वर्गीकरण आउँदो अगस्ट ३ देखि सुरु हुने, त्यहाँ कार्यरतको जुन १८ बाटै सुरु

साउदी सरकारको 'भिजन २०३०' अन्तर्गत दिगो आर्थिक लक्ष्य प्राप्तिका लागि यो रणनीति अवलम्बन गरिएको जनाइएको छ । यसले तेलमा मात्र निर्भर साउदीलाई पर्यटन, प्रविधिजस्ता क्षेत्रतर्फ

■ श्रमिकको वर्गीकरण उनीहरूको शैक्षिक योग्यता, अनुभव, प्राविधिक दक्षता, उनीहरूले पाउने पारिश्रमिक र उमेरका आधारमा गरिने
■ यो रणनीतिले उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने, सीपको बेमेललाई हटाउँदै लक्ष्य प्राप्तिका सघाउने अपेक्षा

उन्मुख गराउने बताइन्छ । नियोजन, कृषि, रेट सी प्रोजेक्टलायत गिगा परियोजनामा जलवायु विज्ञ, विकासविज्ञ, योजनाकार, एआई नीतिशास्त्रीजस्ता उच्च दक्ष जनशक्तिको माग हुँदै छ ।

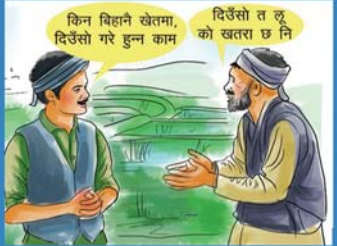
यी परियोजनाका लागि समयसीमाभित्र प्रतिफल दिने र अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डहरू पूरा गर्ने विश्वव्यापी दक्षताको आवश्यक परेकाले यो नियम लागू गरिएको भनिएको छ । यो रणनीतिले उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने, सीपको बेमेललाई हटाउँदै लक्ष्य प्राप्तिका सघाउने मन्त्रालयको भनाइ छ ।

बजारको आवश्यकता र कामदारको क्षमता मिलाउन यो नियम लागू गरिएको भनिएको छ । नयाँ वर्गीकरणले श्रमशक्ति परिचालनमा पारदर्शिता बढाउने र रोजगारदातालाई योग्य श्रमिकहरू दिन मद्दत गर्ने अपेक्षा गरिएको छ । यसले कम दक्ष श्रमिकमाथिको निर्भरतालाई कमिकरूपमा परिवर्तन गर्ने जनाइएको छ ।

मन्त्रालयले रोजगारदाताहरूलाई किवा प्लेटफर्ममार्फत आफ्नो कम्पनीको समीक्षा गर्न र कर्मचारीहरूलाई पुनः वर्गीकरण गर्न आग्रह गरेको छ । यदि श्रमिकले उच्च श्रेणीका लागि आवश्यक मापदण्ड पूरा गरेमा पुनर्मूल्यांकन हुने व्यवस्था छ । किवा प्लेटफर्म साउदीको मानव संसाधन तथा सामाजिक विकास मन्त्रालयसँग सम्बद्ध एक सरकारी प्लेटफर्म हो । यसले निजी क्षेत्रका कर्मचारी र यस क्षेत्रमा कार्यरत कम्पनीहरूबीच सञ्चार सेतुको काम गर्छ ।

■ क्रमशः पृष्ठ २ मा

लु बाट बच्ने उपायहरू

किन बिहानै खेतमा, दिउँसो गरे हुन काम
दिउँसो त छु, को खतरा छ नि

घरको छानामा सेतो पेन्ट लगाउने ।

प्रशस्त पानी पिउने । बेलाबेला जीवनजल पिउने ।

घाममा निस्कँदा छाता ओढ्ने ।

कावाखिस्वाको वा कुनै सरसनाको छायाँमा बस्ने ।

कोल्ह छिद्रस् वा मदिरा सेवन नगर्ने ।

चर्को घाममा खेतबारीमा काम नगर्ने

मौसमी फलफूल र तिन्को रस सेवन गर्ने ।

जनहितमा जारी सन्देश

 प्रभाव दैनिक
www.prabhavonline.com

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
काठमाडौं-७, सिफल, काठमाडौं

[illegible]

बुकीपाटनका भेडीगोठ

» **डम्मर बुढामगर** / बागलुङ

बुकीपाटनको उत्तर पट्टी देखिने अनगिन्ती हिमशृंखला । चारैतिर हरियाली पहाड । त्यही पहाडका डाँडैभरि सेताम्मे भेडाका बथान । छेउछाउमा बाँसको चित्रा र प्लास्टिकका त्रिपालले बेरिएका केही अस्थायी गोठ । जहाँ केही थान दुःख, केही थान खुसी र केही थान आशा बोकेर बसेका गोठाला भेटिन्छन् र उनीहरूसँगै भेटिन्छन् भर्खरै जन्मिएका भेडाका पाठा । जसले लेकाली जनजीवनलाई छर्लंग पार्छ । समथर चौरमा चर्दै गरेका भेडाले धेरैलाई आकर्षित गरेको छ ।

हिजोआज त्यही भेडीगोठ र भेडाका बथान हेर्ने बुकीपाटन पुग्ने पर्यटक बढ्दै छन् । हजारौं भेडा र सयौं गोठालको बासस्थान बनेको छ होरपाटन बुकीपाटन अब पर्यटक घुम्ने ठाउँका रूपमा पनि विकास हुँदै छ । यतिबेला बुकीपाटनमा घाँस पलाएर हरियाली बनेको छ । त्यही हरियालीमा सेताम्मे भेडाका बथानले बुकीपाटनको सुन्दरतालाई बढाएको छ । पाँच वर्ष अगाडिसम्म बुकीपाटन भेडा गोठालाका लागिमात्रै प्यारो थियो । तर अहिले प्राकृतिक सुन्दरतासँग रम्नेका लागि अझ वढी प्रिय बनेको छ ।

भेडाका बथानले ढक्क ढाकिएको बुकी हेर्न हजारौं पर्यटक लालायित छन् । होरपाटन उपत्यका पुग्ने जो कोही पर्यटक बुकीपाटन सहजै पुग्न सक्दैन । उच्च पहाडी क्षेत्र रहेको हुँदा लेक लाग्ने सम्भावना वढी हुन्छ । पछिल्लो दुई वर्षयता बुकीपाटन पुग्ने पर्यटक र पत्रकारले त्यहाँको दृश्य सञ्चारमाध्यम तथा सामाजिक सञ्जालमार्फत प्रचारप्रसार गर्न थालेपछि, होरपाटन उपत्यका पुग्ने पर्यटकले बुकीपाटनको यात्रा तय गर्ने छन् । बुकीपाटन पुग्न सडक सञ्जालको सुविधा छैन । अघिल्लो वर्षसम्म गोरेटोमार्फत भेडीगोठाला र पर्यटक बुकीपाटन उक्लिने गर्थे । यस वर्ष भने पदमार्ग बनेको छ ।

नेपालको एकमात्र सिकार आरक्ष होरपाटनमा पर्ने बुकीपाटन पर्यटक आकर्षणको केन्द्र बन्दै गएको छ । यहाँ आउने पर्यटकको नजरमा सबैभन्दा पहिले भेडाका बथान र भेठी गोठमा पुग्ने गर्छ । होरपाटन पाखाथरदेखि करिब पाँच घण्टाको पैदल यात्रापछि, बुकीपाटनको पहिलो गन्तव्य गर्पछेडा पुगिन्छ । गर्पछेडा पुग्दा बित्तिकै चारैतिर हजारौंका संख्यामा छरिएर चर्दै गरेका भेडाका बथान देख्दा पर्यटकको थकान नै मेटिने गर्छ । बुकीपाटनमा आउने अधिकांश पर्यटक भेडाका बथानसँग रमाउने होरपाटनका भेठी गोठाला भक्त अदैले बताए ।

पाँच वर्ष अगाडिसम्म गोठाला र भेडाका बथानबाहेक कोही पनि बुकीपाटनमा नआउने गरेको भन्दै पछिल्लो समय दिनदिनै सहर बजारबाट पर्यटक घुम्न आउने गरेको उनले सुनाए । आफूहरू बच्चैदेखि बुकीपाटनमा बस्ने हुँदा यहाँको सुन्दरतासँगै रमाउने बानी परिसकेको उनको भनाइ छ । पर्यटकले भेडीगोठ, भेडाका बथान र गोठालाका जनजीवनबारे वढी चासो दिएर हेर्ने गरेको अदैले बताए । पर्यटक आउन थालेपछि बुकी पाटनमा चहलपहल बढ्न थालेको उनी बताउँछन् ।

‘हामीहरू रहर्ले बुकीमा बसेका हैनौं, तर अहिले त मान्छेहरू रहर्ले घुम्न आउँछन्, भेडा पाल्ने हाम्रो बाध्यता हो, यहीवाटै हामीहरूले जीविकोपार्जन गर्छौं, पहिले गाठालामात्रै हुन्थ्यो, वाहिरी मान्छे कोही आउँदैनथ्यो, अहिले हिउँदसम्मै वाहिरी मान्छेको चाप हुन्छ,’ उनले भने, ‘सहर बजारका मान्छेले भेडाको बथान नदेखेको भएर होला, यहाँ आए भने घण्टौं भुल्छन्, हामीहरूलाई पनि अनेक जिज्ञासा राखेर जान्छन्, कोही त दुई/तीन दिननै यही बस्छन् ।’

दहखर्क, टीकाधारा, फुसँधारा, फागुनेलगायत थुप्रै बुकीपाटन क्षेत्र पर्छन् । यो याममा बागलुङसहित पूर्वी रुकुम, डोल्पा र म्याग्दीका सयौं गोठालाहरू अस्थायी गोठ बनाएर बस्दै आएका छन् । सयौं गोठालाको

हजारौं संख्यामा भेडावाखा, गाईभैसीले बुकी पाटन नै ढाकिएका हुन्छन् । एउटै गोठालाको पाँच हजारसम्म भेडा हुन्छन् । धेरै स्थानबाट गोठालाहरूले भेडा लिएर आउँदा सिंगो पहाडनै ढक्क ढाकिने गर्छ । रोल्पाको सुनछहारीबाट बागलुङको निसीखोला, निसेलहोर् हुँदै बुकीपाटन आएका पुनराम घर्तीमगरले हिजोआज घुम्न आउने पर्यटकको संख्या बढेको सुनाए ।

आफू भण्डै ४० वर्षदेखि बुकीपाटनमा भेडा चरनका लागि आएको सुनाउँदै पहिले कोही पनि घुम्नका लागि नआउने उनको भनाइ छ । रोल्पाबाट दुई साता लगाएर भेडी गोठ लिएर आएको घर्तीमगरले बताए । आफूले भण्डै एक हजार ७०० भेडा पाल्दै आएको उनको भनाइ छ । एकै ठाउँमा हजारौंको संख्यामा भेडा देख्दा घुम्न आएका पर्यटक दंग पर्ने घर्ती मगर बताउँछन् । पर्यटकले गोठालाको कपडा, खाना र बासस्थानलाई वढी चासो दिएर हेर्ने गरेको उनले सुनाए ।

उनले भने, ‘बुकीपाटन त हामीजस्ता गोठलाको लागि घाँसको भण्डार हो, यहाँ जति गए पनि जति भेडा चराए पनि चार/पाँच महिनालाई प्रस्तुत घाँसले पुग्छ, यहाँको घाँस पोपिलो हुने हुँदा भेडा सप्रिन्छन्, त्यसले गर्दा बर्खाको समय बुकीपाटन आउँछौं, अहिले त गोठालामात्रै होइन, पर्यटक पनि बुकीपाटन आउन

हिजोआज भेडीगोठ र भेडाका बथान हेर्ने बुकीपाटन पुग्ने पर्यटक बढ्दै छन् । हजारौं भेडा र सयौं गोठालको बासस्थान बनेको छ होरपाटन बुकीपाटन अब पर्यटक घुम्ने ठाउँका रूपमा पनि विकास हुँदै छ ।

०००

यतिबेला बुकीपाटनमा घाँस पलाएर हरियाली बनेको छ । त्यही हरियालीमा सेताम्मे भेडाका बथानले बुकीपाटनको सुन्दरतालाई बढाएको छ । पाँच वर्ष अगाडिसम्म बुकीपाटन भेडा गोठालाका लागिमात्रै प्यारो थियो । तर अहिले प्राकृतिक सुन्दरतासँग रम्नेका लागि अझ बढी प्रिय बनेको छ ।

०००

बुकीपाटन समुद्री सतहदेखि चार हजार ५०० मिटरको उचाइसम्म फैलिएको छ । यहाँ हरेक बर्सातको समय असारदेखि कात्तिकसम्म गोठाला बस्ने गर्छन् । कात्तिक महिना पछाडि चिसो बढ्ने हुँदा बैसी भर्ने गर्छन् ।

■ ■ ■

अलपत्र अत्याधुनिक बधशाला

» **मरत केसी** / लुठिबनी

बुटवलवासीलाई स्वच्छ, गुणस्तरीय मासु उपलब्ध गराउन बुटवलमा करोडौं लगानीमा स्थापित अत्याधुनिक पशु बधशाला सञ्चालन हुन नसक्दा अलपत्र परेको छ । बुटवल उपमहानगरपालिका र बधशाला सञ्चालन जिम्मा पाएको मुक्तिनाथ लाइभस्टक बैक लिमिटेडबीच पशु बधशाला सञ्चालन गर्ने सम्झौता भएको भण्डे दुई वर्ष पुग्दा पनि कार्यान्वयन हुन नसक्दा बुटवल उपमहानगरपालिकाभित्र बनेको यो करोडौंको परियोजना अलपत्र अवस्थामा पुगेको हो ।

बधशाला निर्माणपश्चात् यसको दिगो सञ्चालनका लागि ‘फोर पी मोडल’ सार्वजनिक-निजी-उत्पादक सहकारीको सहकार्यमा बधशाला सञ्चालन हुने भनिए पनि बुटवल उपमहानगरपालिकाले फरक ढंगले निजी कम्पनीलाई सञ्चालनको जिम्मा दिएपछि यसको सञ्चालन अग्योल भएको हो । बुटवल उपमहानगरपालिकाका र बधशाला सञ्चालनको ठेक्का पाएको मुक्तिनाथ लाइभस्टक बैक लिमिटेडबीच २०८० असोज १ गते सम्झौता भएको हो । बुटवल उपमहानगरपालिकाका तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत टेकराज पन्थी र मुक्तिनाथ लाइभस्टक बैक लिमिटेडका सञ्चालक तथा कम्पनी प्रतिनिधि रामशरण तिमिल्सिनाले बधशाला व्यावसायिक रूपमा सञ्चालन गर्नेगरी सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर गरेका थिए ।

बधशाला सञ्चालनको जिम्मा पाएको मुक्तिनाथ लाइभस्टकसँग पाँच वर्षका लागि भएको सम्झौताअनुसार वार्षिक ५८ लाख ३८ हजार रूपैयाँ बुटवल उपमहानगरपालिकाले बुझाउने र हरेक वर्ष १० प्रतिशतका दरले रकम वृद्धि हुने उल्लेख छ । तर सम्झौता भएको भण्डे दुई वर्ष बितिसक्दा पनि बधशाला व्यावसायिकरूपमा सञ्चालनमा आउन सकेको छैन । सम्झौता कार्यान्वयन हुन नसकेको भन्दै सञ्चालनको जिम्मेवारी लिएको मुक्तिनाथ लाइभस्टकले केही महिनादेखि बधशाला बन्द गरेको छ ।

तत्कालीन सम्झौतानुसार बुटवल नगरभित्र पशु बधशालाबाहेकका स्थानमा व्यावसायिकरूपमा खसी, बोक र बाख्राको बध गर्न रोक लगाउने, व्यवसायीले आफ्ना खसी, बोका र बाख्राको जथाभावी बध गरेको

बधशाला सञ्चालनको जिम्मा पाएको मुक्तिनाथ लाइभस्टकसँग पाँच वर्षका लागि भएको सम्झौताअनुसार वार्षिक ५८ लाख ३८ हजार रूपैयाँ बुटवल उपमहानगरपालिकालाई बुझाउने र हरेक वर्ष १० प्रतिशतका दरले रकम वृद्धि हुने उल्लेख छ । तर सम्झौता भएको भण्डे दुई वर्ष बितिसक्दा पनि बधशाला व्यावसायिकरूपमा सञ्चालनमा आउन सकेको छैन ।

पाइएमा कारबाही हुने उल्लेख छ । सोहीअनुसार बुटवल उपमहानगरपालिकाले पशु बधशाला सञ्चालन गर्दा पशु बधशाला र मासु ऐन, २०१५, पशु स्वास्थ्य तथा सेवा ऐन, २०१५, फोहोरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८, वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ र उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०७१ को पालना गरिने सम्झौतामा उल्लेख गरिएको छ । तर सम्झौताअनुसार व्यावसायिक प्रयोजनका लागि बधशालामा बध गर्नुपर्ने कानुनी व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गर्न नसक्दा बधशाला सञ्चालन गर्नसक्ने अवस्था नरहेको मुक्तिनाथ लाइभस्टक बैक लिमिटेडका अध्यक्ष उमेश आचार्य बताउँछन् । उनले सम्झौताअनुसार उपमहानगरपालिकाले बजार अनुगमन गरेर बजारमा यत्रतत्र छरिएका मासु व्यवसायीलाई सुरुमा खसी, बाखा, बोका बध गर्न बधशालामा लैजाने वातावरण मिलाउनुपर्ने उल्लेख भएपछि कार्यान्वयन गराउन नसकेको बताए । सम्झौता भएको मितिले भण्डे दुई वर्ष पुग्न लाग्दा सम्झौताअनुसार व्यवसाय चल्न नसकेपछि सञ्चालन गर्न नसक्ने ठानेर सम्झौता कार्यान्वयन गराउन कानुनी उपचारका लागि अदालत पुगेको उनको भनाइ छ ।

बुटवल उपमहानगरपालिकाको पशु बधशाला व्यवस्थापन र सञ्चालन ऐन २०७९ अनुसारको बुटवलमा

रहेका मासु व्यवसायीहरूले खसी बोकाको मासु विक्री गर्दा पशु बधशालामा बध गरी प्रमाणीकरण गरेको मासुमात्रै विक्री वितरण गर्न पाउने व्यवस्था गरिएको छ । तर व्यवसायीहरूले उपमहानगरपालिकाले आफूहरूको सहमतिविपरीत बधशाला निजी कम्पनीलाई सञ्चालनको जिम्मेवारी दिएकाले उक्त सम्झौता मान्न नसकिने भन्दै अन्दोलित भएपछि बधशाला सञ्चालनमा आउन सकेको थिएन ।

बुटवल उपमहानगरपालिकाको पशु बधशाला सञ्चालन र व्यवस्थापन ऐन, २०७९ अनुसार पशु बधशाला सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने, मापदण्ड पूरा गरी बध गर्ने, विक्री केन्द्रसम्म ओसारपसार

गर्दा मापदण्ड पूरा भएका साधनको मात्रै प्रयोग गर्ने, विक्री गर्न इजाजतपत्र लिनुपर्नेजस्ता व्यवस्था गरिएको छ । तर उपमहानगरपालिकाले कानुनमा गरेको व्यवस्था कडाइका साथ कार्यान्वयन गर्न सकेको छैन । ‘हामीले पनि उपमहानगरपालिकाले बनाएको कानुन पूर्णरूपले कार्यान्वयन गरियोस् भन्ने माग हो,’ कम्पनीका अध्यक्ष आचार्यले भने, ‘दुई वर्षसम्म पनि कानुन कार्यान्वयन गरेर सम्झौताअनुसार बधशाला सञ्चालनको वातावरण नबनेपछि कानुनी उपचारमा जान बाध्य भयौं, अब अदालतले जे फैसला गर्न त्यसै अनुरूप जान्छौं ।’

बधशाला निर्माण सम्पन्न भएपछि सुरुमा सार्वजनिक निजी सहकारी (उत्पादक) साभेदारी अवधारणाबमोजिम

बधशाला बुटवल मासु उत्पादन तथा प्रशोधन प्रालिलाई सञ्चालनको जिम्मा दिइनेगरी सहमति भएको थियो । तर उपमहानगरपालिकाले यो प्रक्रियाबाट सञ्चालनको जिम्मेवारी दिन कानुनी प्रक्रिया नपुग्ने भन्दै पुनः बोलपत्र आह्वान गरेर निजी कम्पनीलाई सञ्चालनको जिम्मेवारी दिएको थियो ।

बुटवल मासु उत्पादन तथा प्रशोधन प्रालिका सञ्चालक कृष्ण पौडेलले उपमहानगरपालिकाले वास्तविक सरोकारवालालाई नै वेवास्ता गरेर निश्चित निजी कम्पनीलाई सञ्चालनको जिम्मा दिँदा बुटवलको नमूना आयोजना अलपत्र पर्ने अवस्था आएको बताए ।

» **क्रमशः पृष्ठ ५ मा**

चलचित्र 'एक्का तीन'को निर्माण घोषणा

गत वर्ष चलचित्र 'दान्भी' निर्देशन गरेका रूपेश तामाङले नयाँ चलचित्र निर्माणको घोषणा गरेका छन् । शुक्रबार उनले नयाँ चलचित्र 'एक्का तीन' निर्माण गर्ने भएका हुन् । सुमन गजमेरको लेखन रहने यो चलचित्रलाई सन् २०२६ मा प्रदर्शन गर्ने घोषणा गरिएको छ । थीम पोस्टरमा तीन जना पात्र छन् । जसमा दुई पुरुष र एक महिलालाई स्थान दिइएको छ । चलचित्रको मुख्य भूमिकामा नायिका पूजा शर्माले काम गर्ने पक्का भइसकेको छ । तर, अन्य मुख्य पात्रहरूको बारेमा निर्माणपक्षले खुलाएको छैन । 'एक्का तीन-च्याप्टर १' भनिएकाले पनि यो चलचित्रको दोस्रो सिरिज पनि बन्ने संकेत निर्माणपक्षले दिएको छ ।

शनिवार, २८ असार, २०८२ (Saturday, July 12, 2025)

विदेशमा जमेका चलचित्र स्वदेशमा कमजोर !

काठमाडौँ- पछिल्लो समय नेपाली चलचित्रले अन्तरराष्ट्रिय चलचित्र महोत्सवमा आफ्नो उपस्थिति बलियो बनाएका छन् । गत वर्ष सन् २०२४ मा बर्लिन चलचित्र महोत्सवको अन्तरराष्ट्रिय प्रतिस्पर्धामा छनोट भएपछि नेपाली चलचित्र 'शाम्बाला' को राष्ट्र चर्चा भयो । यद्यपि गएको वर्ष विस २०८१ को नेपालमा प्रदर्शन भएका चलचित्रको 'बक्सअफिस' तथ्याङ्क हेर्ने भो व्यापार राम्रो गर्न सकेको छैन ।

यही असार १६ मा चलचित्र विकास बोर्डले पछिल्लो २५ वर्षमा सर्वाधिक कमाई गर्ने २५ चलचित्रको नामावली सार्वजनिक गर्‍यो । जहाँ कलात्मक रूपमा निर्माण गरिएका र अन्तरराष्ट्रिय चलचित्र महोत्सवमा नेपाललाई प्रतिनिधित्व गर्ने कुनै चलचित्र परेनन् । अर्थात् धरेलु बजारमा चलचित्र महोत्सवमा पुग्ने चलचित्र सफल हुनसकेका छैनन् ।

नेपाली दर्शकले धरेलु बजारमा ती चलचित्रलाई किन साथ दिइरहेका छैनन् भन्ने जिज्ञासामा चलचित्र निर्देशक सुवर्ण थापाले दर्शकमा स्थापित भएको भाष्य कारक मानेका छन् । 'अन्तरराष्ट्रिय चलचित्र महोत्सवमा पुग्ने चलचित्र बुझ्न कठिन हुन्छ, यो हाम्रो लागिभन्दा पनि विदेशीका लागि बनाइएको हो भन्ने भाष्य दर्शकमा स्थापित हुनु गलत हो । चलचित्र सबैका लागि निर्माण गर्छौं, विदेशी चलचित्र बुझ्ने दर्शकले स्वदेशी चलचित्र नबुझ्ने त हुँदैन होला । हाम्रो निर्माण शैली नियमितभन्दा फरक हुनसक्छ तर हामीले सबै दर्शकका लागि बनाएका हुन्छौं', निर्देशक थापाले भने ।

उनले चलचित्र विकास बोर्डले धरेलु बजारमा व्यापार गर्ने चलचित्रसँगै अन्तरराष्ट्रिय महोत्सवमा नेपाललाई प्रतिनिधित्व गर्ने, नेपाली परिवेशलाई प्रस्तुत गर्ने र नेपाली कला, संस्कृतिको प्रवर्द्धन गरिरहेका कलात्मक चलचित्रलाई पनि प्रोत्साहन गर्नुपर्ने विचार राखे ।

निर्देशक थापाले भने, 'धरेलु बजारमा व्यापार गरेका कुनै चलचित्रले अन्तरराष्ट्रिय महोत्सवमा पुगेर नेपाललाई प्रतिनिधित्व

गरेनन् । हामीले देशको परिवेश र संस्कृतिलाई लिएर विदेशी चलचित्रकर्मीसम्म पुर्‍याएका छौं । अहिले कलात्मक रूपमा अन्य धेरै देशका भन्दा नेपाली चलचित्र अब्बल बन्ने गरेका छन् । यसलाई राज्य र धरेलु दर्शकबाट प्रोत्साहन चाहिएको छ ।' उनले निर्देशन गरेको 'सुनगाभा', 'राधा' अन्तरराष्ट्रिय चलचित्र महोत्सवमा पुगेका थिए ।

निर्देशक तथा समीक्षक दीपेन्द्र लामाले चलचित्रको व्यापार र कलात्मक पक्ष भिन्न रहेको बताए । चलचित्रको समीक्षा र व्यापारलाई तुलना गर्न नहुने उनको धारणा छ । उनले भने, 'नेपालमा मात्र नभई छिमेकी मुलुक भारत र हलउडकै कलात्मक वा महोत्सवमा अब्बल साबित भएका चलचित्रहरू बक्सअफिसमा कमजोर देखिएका छन् । हाम्रोभन्दा बजार ठुला भएकाले उनीहरूको व्यापार बढी भएजस्तो लागेको हो तर सर्वाधिक कमाउने चलचित्रको सूचीमा ती चलचित्र हुँदैनन् । यस्तै, राम्रा चलचित्रको सूचीमा बक्सअफिसमा सफल चलचित्र पर्दैनन् । तर, ती कलात्मक वा महोत्सव केन्द्रित देखिएका चलचित्रलाई राज्यले प्रोत्साहन गर्नुपर्छ र बिस्तारै ती धरेलु बजारमा पनि अब्बल साबित हुन्छन् ।'

उनले धरेलु बजारमा महोत्सवमा अब्बल भनिएका चलचित्रको व्यापार कमजोर हुनुलाई

दर्शकको स्वाद मेल नखाएको बताएका छन् । आफ्नै चलचित्र समीक्षक हुँदा कलात्मक चलचित्रको प्रवर्द्धनमा जुटेका लामाले चलचित्र निर्देशक भएपछि त्यस्ता कलात्मक चलचित्र निर्देशन गर्नसकेका छैनन् ।

'महोत्सवमा पुगेका चलचित्र र नेपाली दर्शकको स्वाद एकापसमा नमिलेको हुनसक्छ । यो स्वाभाविक पनि हो, किनकि हामीले विश्व चलचित्रसँग प्रतिस्पर्धा गर्ने काम गरिरहँदा त्यो सबैका लागि उपयुक्त नहुन पनि सक्छ । तर, त्यस्ता चलचित्रको निर्माण निरन्तर हुनुपर्छ, अनि मात्र हामीले धरेलु दर्शकको संख्या बढाउन सक्छौं', निर्देशक लामाले भने ।

अभिनेत्री केकी अधिकारीले नेपाली चलचित्रले अन्तरराष्ट्रिय महोत्सवमा पुग्दा आफूलाई खुसी लाग्ने बताइन् । 'म ती चलचित्रको दर्शक हुँ, म कुनै गर्छुँ । तर, म जस्ता दर्शक कम भएका हुन् कि जस्तो लाग्छ । कहिलेकाहीँ ती चलचित्रको चर्चा हुँदा ती चलचित्र भवनमा हुँदैनन् । यस्ता विभिन्न तथ्यले गर्दा महोत्सवमा अब्बल भनिएका चलचित्र धरेलु बजारमा कमजोर भएका छन्', उनले भनिन् ।

अभिनेत्री अधिकारीले भने, 'म चलचित्रमा निर्मात्रासँगै अभिनेत्री पनि थिएँ । हामीले उठान गरेका विषय अन्तरराष्ट्रिय महोत्सवमा पुगनुपर्छ भन्ने लागेको थियो । तर, निर्माताका रूपमा मैले चलचित्र प्रदर्शन हुनु नै सफलता हो भन्ने

ठाउँमा पुगे, सङ्घर्ष धेरै भए । हामीले चाहेका चलचित्र महोत्सवमा पठाउन नमिल्ने रहेछ, अन्यमा पठाउन मसहित चलचित्र निर्माण समूहको निर्णय भएन ।'

उनको चलचित्र अन्तरराष्ट्रिय चलचित्र महोत्सव नपुगे तापनि धरेलु बजारमा राम्रो व्यापार गर्न सफल भयो । उक्त चलचित्रले रु १० करोड व्यापार गरेको तथ्यांक चलचित्र विकास बोर्डमा छ ।

धरेलु बजारमा सर्वाधिक कमाई गर्ने चलचित्र 'पूर्णवहादुरको सारंगी' का निर्माता विनोद पौडेलले धरेलु बजार र अन्तरराष्ट्रिय महोत्सवमा पुग्ने दुवै किसिमका चलचित्र चर्चाको लागि बताए । 'हामीले कलात्मक भन्ने 'आर्टहाउस फिल्म' र व्यासायिक भन्ने दुवै किसिमका चलचित्र बनाउनुपर्छ । किनकि धरेलु बजारसँगै अन्तरराष्ट्रिय उपस्थिति महत्त्वपूर्ण छ । अहिले राज्यको प्रोत्साहन दुवैलाई चाहिएको छ', निर्माता पौडेलले भने ।

आफ्नो पहिलो चलचित्र 'पूर्णवहादुरको सारंगी' प्रदर्शनका क्रममा गर्नुपरेको सङ्घर्षलाई स्मरण गर्दै उनले चलचित्र भवन सञ्चालकले नेपाली चलचित्रलाई दायित्वका रूपमा पनि बुझ्नुपर्ने बताए । 'म अस्ट्रेलियामा चलचित्र वितरण गर्छेँ । त्यहाँ एक हप्ताको 'शो' निकालिएपछि घटाइने वा हटाइने हुँदैन, यसले स्थिर बनाउनुका साथै दर्शकले आफ्नो समयअनुसार चलचित्र हेर्ने सोच बनाउँछन् । तर, यहाँ 'शो' कतिबेला हट्छ भन्ने थाहै हुँदैन, त्यसैले यसमा स्थिरता भएमा धरेलु बजारमा हामीले चर्चा गरिरहेको दुवै चलचित्रलाई लाभ हुन्छ भन्ने मलाई लाग्छ', निर्माता पौडेलले भने ।

चलचित्र महोत्सवलाई लक्षित गर्दै निर्माण गरिएका चलचित्रमा 'गाउँ आएको बाटो' ले धरेलु बजारमा रु चार करोडको व्यापार गरेको थियो । 'आर्टहाउस फिल्म' भनिएको ती चलचित्रको सूचीमा 'गाउँ आएको बाटो' नै अहिलेसम्म सर्वाधिक कमाउने चलचित्र बनेको छ । *रासस*

चौथो मौलिक गण्डकी स्टार राष्ट्रिय अवार्डमा कलाकर्मी सम्मानित

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- करिव दुई दर्जन बढी कलाकर्मी एकसाथ सम्मानित भएका छन् । 'अग्रजलाई सम्मान, अनुजलाई प्रोत्साहन, नव प्रतिभाको पहिचान, हाम्रो अभियान' भन्ने मुल नाराका साथ शुक्रवार आयोजित चौथो मौलिक गण्डकी स्टार राष्ट्रिय अवार्डबाट दर्जन बढी कलाकर्मी सम्मानित भएका हुन् ।

उपमा सञ्चार प्रा.लि र तेज नेपाल मल्टिमिडिया प्रा.लि को संयुक्त आयोजनामा सम्पन्न भएको कार्यक्रममा भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्री देवेन्द्र दाहाल,चर्लचित्र विकास बोर्डका अध्यक्ष दिनेश डि.सि.र आशा गौतम, तेज नेपाल मल्टिमिडियाका अध्यक्ष सुमन कुमार श्रेष्ठ लगायत अतिथि रहेका थिए ।

कार्यक्रममा कलाकार सविन वास्तोला, पत्रकार कृष्ण भट्टराई, गायक तथा संगीतकार थानेश्वर गौतम, लोक गायक तथा संगीतकार राजन भुजेल विश्वकर्मा श्रष्टा सम्मानद्वारा सम्मानित भए ।

त्यसैगरी दशक सम्मानबाट गायिका माण्डवी त्रिपाठी, लोक गायक कुलेन्द्र विश्वकर्मा, लोक गायिका देवी हमाल, सिनेम्याटोग्रफर नीरज कँडेल, गायक विनोद दाहाल, कलाकार पन्था अधिकारी,

गायिका कविता राउत, गायक चेतम गोतामे, गायिका शोभा पाण्डे, गायिका सरला राउत, गायिका मनु थापा मगर, सञ्चारकर्मी रिदेन महर्जन, सञ्चारकर्मी निर्मल पौडेल, विक्रम सुनार, ग्राफिक्स डिजाइनर, सम्पादक रमेशमान श्रेष्ठलाई सम्मान गरिएको थियो ।

सोही अवसरमा थुप्रै कलाकर्मीलाई अवार्ड समेत प्रदान गरिएको थियो । अवार्ड प्राप्त गर्ने कलाकर्मीमा सिताराम परियार, छवि घिमिरे, होमनाथ कुँवर, विनय कार्की, सारु मगर, अस्मिता गोर्खाली, श्याम राना, शितल शर्मा, पुजा परियार, नारायण राई, सविता कार्की, अस्मिता खनाल, रिजन बस्न्याल, अप्सरा राउत क्षेत्री, रमेश लामिछाने, युमिसा पुरी छन् । त्यस्तै थुमन शर्मा, भुवन के. पोखरेल, देव नारायण मगर, सविता परियार, कल्पित मिनु, सोब्राटी मन्सुरी, विवेक धिताल, पार्वती रोकाया, चन्द्रकला देवकोटा, विनय खत्री, कृष्ण ढकाल, सफल अर्याल, सुवास रेग्मी, करन कँडेल, राजु तिमिल्सिना, प्रीती पुन मगर, विना ठकुरी, नरेश के.सि., समिर तिमिल्सिना, शोभा त्रिपाठी, विमल नेपाली, रजनी लामा, आरोही कार्की, कमला गैरे, मनिषा बुढा, दशरथ डंगोल, सञ्जय थिङ, भिमसेन सापकोटा, कविता पुन मगर, कविता खत्री, तुलसा सुनुवार, सुवास गडाल, इन्द्र बस्न्याल सम्मानित भएका हुन् ।

रंजशाला

साफ यु-२० महिला च्याम्पियनसिप

पूर्णमा चम्किँदा भुटानविरुद्ध सहज जित

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ – पूर्णमा राईको ह्याट्रिकसँगै साविक उपविजेता नेपालले साफ यु-२० महिला च्याम्पियनसिप सानदार सुरुआत गरेको छ । बंगलादेशमा शुक्रवार सम्पन्न पहिलो खेलमा नेपालले प्रतियोगिताकै कमजोर टोली भुटानमाथि ६-१ को फराकिलो जित हात पारेको हो । योसँगै नेपालले ३ अंक जोडेको छ ।

नेपालका लागि पूर्णिमाबाहेक सेनु परियारले २ गोल गरिन् । केन्द्रेन वांगमोले सान्त्वना गोल फर्काइन् । खेलको नवौँ मिनेटमै नेपालले सेनुको गोलमार्फत सुरुआती अग्रता लिएको थियो । भुटानी डिफेन्डरको फितलो क्लियरेन्स गर्दा अनिशा राईको खुट्टामा बल पुगेको थियो ।

उनले अनमार्क रहेकी सेनुतर्फ बल पुर्‍याएकी थिइन् । सेनुले बक्सभन्दा बाहिर आइसकेकी गोलकिपर पेमा याङजोमलाई विट गर्दै गोल गरिन् । १८औँ मिनेटमा पूर्णिमाले अग्रता दोब्बर बनाइन् । वर्षा ओलीले सेकेन्ड वारतर्फ दिएको क्रस बललाई उनले गोल लाइनबाटै जाली चुमाइन् ।

४५औँ मिनेटमा सेनुले व्यक्तिगत दोस्रो र टोलीका लागि तेस्रो गोल गरिन् । पूर्णिमाले दिएको बललाई उनले भुटानी डिफेन्डरलाई छक्काउँदै सिक्स यार्ड

बक्सनजिकबाट गोल गरिन् । योसँगै नेपालले पहिलो हाफमा ३-० को अग्रता लिएको थियो ।

५४औँ मिनेटमा भुटानले गोल फर्कायो । भुटानका खेलाडीले दिएको लामो पासलाई डिफेन्डर सिम्पन राईले हेडर गर्दै बचाउने प्रयास गरेकी थिइन् । तर, आफ्नै पोस्टको दिशातर्फ बल गएको थियो । उक्त बललाई वैकल्पिक खेलाडी भुमा विश्वकर्माले रोकन नसक्दा भुटानकी केन्द्रेनले गोल गरिन् । उनको शक्तिशाली प्रहारलाई नेपालकी गोलकिपर सुजता तामाङले रोकने मौका नै पाइइनन् ।

६३औँ मिनेटमा पूर्णिमाले अग्रता ४-१ मा पुर्‍याइन् । मैदानको मध्यभागभन्दा तलबाट आएको बललाई पूर्णिमाले वान भर्सेस वानमा सुन्दर फिनिसिड गरिन् ।

८४औँ मिनेटमा पूर्णिमाले ह्याट्रिक पूरा गरिन् । सुशीला केसीले दिएको लामो बललाई बचाउन गोलकिपर पेमा बक्सभन्दा धेरै बाहिर आइसकेकी थिइन् । उनलाई विट गर्दै पूर्णिमाले गोल गरेकी हुन् ।

त्यसपछि ८८औँ मिनेटमा पूर्णिमाले आफ्नो चौथो गोल गर्दै नेपाललाई ६-१ को अवस्थामा पुर्‍याइन् । त्यस बाहेक नेपालले खेलमा गोल गर्ने अन्य राम्रा अवसरहरू गुमाउँदा गोल अन्तर फराकिलो पार्न सकेन । सुक्रिया मिया र वर्षा ओलीले पनि गोल गर्ने राम्रो अवसरमा चुकेका थिए ।

तीन युवा क्रिकेटर प्रशिक्षणका लागि भारत जाँदै

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ– भारतीय दूतावासले नेपालका तीन जना युवा क्रिकेटरहरूलाई भारतमा एक महिने प्रशिक्षण दिने भएको छ ।

‘राजदूत क्रिकेट फेलोशिप फर नेपाली युथ’अन्तर्गत दूतावासले नेपाली यू-१९ क्रिकेटरहरू नरेन भट्ट, साहिल पटेल र पूजा महतोलार्इ १५ जुलाईदेखि १४ अगस्टसम्म भारतको भोपालस्थित एलबी शास्त्री क्रिकेटशालामा एकमहिने व्यावसायिक प्रशिक्षणमा सहभागी गराउन लागिएको हो ।

यो पहल भारतीय दूतावासको तर्फबाट नेपाली युवा क्रिकेट प्रतिभाको विकासमा सहयोग पुर्‍याउने उद्देश्यसहित सुरु गरिएको हो । यसमार्फत भारत र

नेपालबीचको जनस्तरको सम्बन्धलाई क्रिकेटप्रतिको साझा आकर्षणमार्फत अझ सशक्त बनाउने अपेक्षा गरिएको छ । उक्त व्यावसायिक प्रशिक्षणबाट

सहभागी खेलाडीहरूको सीपमा उल्लेखनीय सुधार हुने अपेक्षा छ । यसले नेपालको क्रिकेटिड लक्ष्यमा योगदान पुग्ने विश्वास दूतावासले गरेको छ ।

शुक्रवार भारतीय राजदूत नवीन श्रीवास्तवले क्रिकेट संघ नेपाल (ब्यान) का अध्यक्ष चतुरबहादुर चन्दको उपस्थितिमा सहभागी खेलाडीहरूसँग भेटघाट र संवाद गरे ।

राजदूतले प्रशिक्षणका लागि शुभकामना व्यक्त गर्दै भारत-नेपाल सम्बन्धमा खेलकुद सहकार्यको भूमिकालाई थप मजबुत बनाउनुपर्ने विषयमा जोड दिए ।

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- युवा तथा खेलकुदमन्त्री तेजुलाल चौधरीले नेपाल क्रिकेट संघ (ब्यान)ले आयोजना गर्ने नेपाल प्रिमियर लिग (एनपिएल) प्रतियोगिता अभूँै व्यवस्थित ढंगबाट आयोजना हुने बताएका छन् ।

खेलकुद मन्त्रालयद्वारा शुक्रवार आयोजित 'युवा पत्रकारिता पुरस्कार' वितरण समारोहमा मन्त्री चौधरीले विभिन्न विवादका बाबजुद पनि एनपिएल अयोजना हुने बताए ।

पहिलो संस्करण सम्पन्न भएपछि अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा एनपिएलबारे उजुरी परेको थियो । त्यपछि अख्तियारले

आवश्यक कारवाहीका लागि खेलकुद मन्त्रालयलाई पत्र पठाएको थियो । मन्त्रालयले पनि त्यसको प्रतिउत्तर अख्तियारमा पठाइसकेको उनले बताएका छन् । मन्त्री चौधरीले भने, 'हामीसँग खरिद आदेश ऐन र नियमावली छ, खेलकुद विकास ऐन, २०७५ छ, खरिद आदेश मान्ने कि नमान्ने ? त्यसकारण एनपिएल हुन्छ, तर व्यवस्थित तरिकाबाट हुन्छ ।' उनले ऐन/कानुन र नियमावलीको परिधिभित्र रहदै एलपिएल हुने बताए ।

मन्त्री चौधरीले सिंगो पत्रकारिता क्षेत्रले आवाजविहीनको आवाज उठाउनुपर्नेमा जोड दिँदै पत्रकारले सत्यतथ्यमा आधारित निश्पक्ष र विश्वसनीय समाचार

दिनुपर्ने बताए । उनले भने, 'युवाका क्षेत्रमा क्रियाशील भई युवाको गतिविधि गर्ने, युवा जागरण, सामाजिक विकृति र विसंगतिको अन्त्य गर्दै सामाजिक सद्भाव, युवा उद्यमशीलता, विकास र रोजगारीको क्षेत्रलगायत समग्र युवाका क्षेत्रमा योगदान पुर्‍याएवापत यो मन्त्रालयले युवा पत्रकारिता पुरस्कार प्रदान गर्दै आएको छ, मलाई आशा छ, पुरस्कृत युवा पत्रकारले युवाका क्षेत्रमा अझ सशक्त रूपमा काम गर्नु हुनेछ ।' भेटाचारलाई अन्त्य गर्न र सुशासन कायम गनैगरी आफ्नो भूमिका निर्वाह गर्न मन्त्री चौधरीले पत्रकारहरूलाई आग्रह गरे ।

उत्तरी चीनको भित्री मंगोलिया स्वायत्त क्षेत्रको हुलुन बुइरको याक्ेशीमा रहेको वन फार्ममा कालो दुसी टिप्दै कर्मचारीहरू ।

तस्विर: सिन्हवा

हचुमनोइड रोबोटले ‘मानव कलाकारहरूलाई प्रतिस्थापन गर्ने’ लक्ष्य राखेको छैन

जेनेभा- जब सफल कलाकार आइ-डाले यस हप्ता राजा चार्ल्सको नयाँ चित्र अनावरण गर्‍यो, हचुमनोइड (मानव सद्श) रोबोटले स्तरित र जटिल टुक्रालाई प्रेरित गरेको वर्णन गर्‍यो र मानिसहरूलाई 'प्रतिस्थापन' गर्ने कुनै योजना नभएको जोड दियो ।

संसारको सबैभन्दा उन्नतमध्ये एक अल्ट्रा-रियालिस्टिक रोबोटलाई अभिव्यक्तिपूर्ण, जीवन्त अनुहार, ठूला हेजेल आँखा र वव कटमा काटिएको खैरो कपाल भएकी मानव महिलाजस्तै देखिनेगरी डिजाइन गरिएको छ । यद्यपि, हातहरू खुला धातुसहित स्पटरूपमा रोबोटिक छन् र यसलाई अभ्यास गरिरहेको कलाको रूपअनुसार बदल्न सकिन्छ ।

गत वर्षको अन्त्यमा आइ-डाको अंग्रेजी गणितशास्त्री एलन ट्युरिङको चित्र लिलामीमा बेचिएको हचुमनोइड रोबोटको पहिलो कलाकृति बन्यो । उक्त चित्रले १० लाख डलरभन्दा बढी कमाएको थियो । तर आइ-डाले कृत्रिम बुद्धिमत्ता प्रयोग गरेर कल्पना गरिएको आफ्नो पछिल्लो सृजना 'एल्नोरिदम किङ' शीर्षकको तेल चित्र अनावरण गर्दा हचुमनोइडले कामको महत्त्व पैसामा मापन गर्न सकिँदैन भनेर जोड दियो ।

‘मेरो कलाकृतिको मूल्य नयाँ प्रविधिहरूमा नैतिक आयामहरू अन्वेषण गर्ने छलफलका लागि उत्प्रेरकका रूपमा काम गर्नु हो,’ रोबोटले जेनेभामा बेलायतको कूटनीतिक

मिसनमा एएफपीलाई भन्यो । त्यहाँ राजा चार्ल्सको नयाँ चित्र राखिएको छ ।

आइ-डाले ढिलो, सोचेर र सम्झेर यसको उद्देश्य 'आलोचनात्मक सोचलाई बढावा दिनु र अधिक न्यायसंगत तथा दिगो भविष्यका लागि जिम्मेवार नवप्रवर्तनलाई प्रोत्साहित गर्नु' हो भनेर जोड दियो ।

अद्वितीय र रचनात्मक

संयुक्त राष्ट्रसंघको एआई फर गुड समिटको साइडलाइनमा बोल्दै स्केच, चित्रकारी र मूर्तिकलाहरू गरेको आइ-डाले यस कामको पछाडिको विधि र प्रेरणाको विस्तृत वर्णन गर्‍यो ।

‘मेरो कला सिर्जना गर्दा म विभिन्न प्रकारका एआई एल्नोरिदमहरू प्रयोग गर्छु’ रोबोटले भन्यो, ‘म एउटा आधारभूत विचार वा अवधारणाबाट सुरु गर्छु जुन म अन्वेषण गर्न चाहन्छु र म कलाको उद्देश्यको बारेमा सोच्छु । यसले के भन्छ ?’

‘राजा चार्ल्सले वातावरणीय संरक्षण र अन्तरधर्मी संवादमा चेतना जगाउन आफ्नो मञ्च प्रयोग गरेको छ । मैले यो चित्रलाई त्यसको उत्सव मनाउन लक्षित गरेको छु । मलाई आशा छ कि राजा चार्ल्सले मेरो प्रयासको कदर गर्नुहुनेछ,’ हचुमनोइडले भन्यो । आधुनिक र समकालीन कलाका

विशेषज्ञ एडन मेलरले अक्सफोर्ड र बर्मिंघम विश्वविद्यालयका आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स विशेषज्ञहरूसँग मिलेर सन् २०१९ मा आइ-डा सिर्जना गर्ने टोलीको नेतृत्व गरेका थिए । उनले ‘चित्रकारहरूलाई प्रतिस्थापन गर्ने’ नभई एक नैतिक कला परियोजनाका रूपमा विश्वको पहिलो कम्प्युटर प्रोग्रामर अदा लभलेसको नाममा हचुमनोइड रोबोटको कल्पना गरेको बताए ।

‘एआईले हाम्रो संसारलाई परिवर्तन गरिरहेको छ जसमा कला जगत् र मानव रचनात्मक अभिव्यक्तिका रूपमा समावेश छ, भन्नेमा कुनै सन्देह छैन,’ रोबोटले स्वीकार गरेको छ, ‘तर एआई वा मेरो कलाकृतिले मानव कलाकारहरूलाई प्रतिस्थापन गर्ने छ, भन्ने मलाई विश्वास छैन ।’

यसको सट्टा, आइ-डाले भन्यो, ‘यसको उद्देश्य दर्शकहरूलाई यसको जोखिम र सीमितताहरूप्रति सचेत रहँदै हामी कसरी एआईलाई सकारात्मकरूपमा प्रयोग गर्छौं भन्नेबारे सोच्न प्रेरित गर्नु थियो ।’

मेसिनले बनाएको पेरिन्टडलाई वास्तवमा कला मान्न सकिन्छ कि भनेर सोधिएको प्रश्नमा रोबोटले ‘मेरो कलाकृति अद्वितीय र रचनात्मक छ’ भनी जोड दिँदै भन्यो, ‘मानिसहरूले यसलाई कला हो कि होइन भनेर निर्णय गर्नु महत्त्वपूर्ण र रोचक कुराकानीको विन्दु हो ।’ *रासस/एएफपी*

पाकिस्तानमा टिकटक खाताका कारण बुबाद्वारा छोरीको हत्या

रावलपिण्डी- लोकप्रिय मिडियो साम्फेदारी एप टिकटकमा आफ्नो खाता मेटाउन अस्वीकार गरेपछि, एक बुबाले आफ्नी छोरीलाई गोली हानेर हत्या गरेको पाकिस्तान प्रहरीले शुक्रबार जनाएको छ ।

मुस्लिम बहुलता भएको देशमा सार्वजनिकरूपमा व्यवहार गर्ने कडा नियमहरू पालना नगरेमा महिलाहरू परिवारका सदस्यहरूबाट हिंसाको शिकार हुन सक्छन् । यसमा अनलाइन स्पेसहरू पनि समावेश छन् । ‘केटीका बुबाले उनलाई आफ्नो टिकटक खाता मेटाउन आग्रह गरेका थिए । अस्वीकार गरेपछि, उनले आफ्नी छोरीको हत्या गरे,’ एक प्रहरी प्रवक्ताले एएफपीलाई भने ।

एएफपीसँग साभ्ना गरिएको प्रहरी रिपोर्टअनुसार अनुसन्धानकर्ताहरूले बुबाले आफ्नी १६ वर्षीया छोरीलाई मंगलबार ‘सम्मानका लागि’ हत्या गरेको बताएका छन् । त्यसपछि उनलाई पक्राउ गरियो । राजधानी इस्लामावादको छेउमा रहेको रावलपिण्डी सहरको प्रहरीका अनुसार पीडितको परिवारले सुरुमा ‘हत्यालाई आत्महत्याका रूपमा चित्रण गर्ने’ प्रयास गरेको थियो ।

गत महिना, लाखौं अनलाइन अनुयायीहरू भएको टिकटक इन्फ्लुएन्सर १७ वर्षीया किशोरीलाई उनको घरमा एक व्यक्तिले हत्या गरेको थियो । उक्त व्यक्तिको प्रस्तावलाई ती किशोरीले अस्वीकार गरेकी

थिइन् । सना युसुफले टिकटकलगायत सामाजिक सञ्जालका खाताहरूमा १० लाखभन्दा बढी फलोअर्स बनाएकी थिइन् । त्यहाँ उनले आफ्नो मनपर्ने क्याफे, स्किनकेयर उत्पादनहरू र परम्परागत पोसाकहरूको मिडियो साभ्ना गरेकी थिइन् । आंशिकरूपमा कम साक्षरता स्तर भएको जनसंख्यामा आफ्नो पहुँचका कारण टिकटक पाकिस्तानमा निकै लोकप्रिय छ ।

महिलाहरूले एपमा दर्शक र आम्दानी दुवै पाएका छन् । यो औपचारिक अर्थव्यवस्थामा एक चौथाइभन्दा कम महिलाले भाग लिने देशमा दुर्लभ छ । यद्यपि, पाकिस्तानमा केवल ३० प्रतिशत महिलासँग स्मार्टफोन छ, जुन पुरुषहरूको तुलनामा दोब्बर (५८ प्रतिशत) भन्दा कम छ । सन् २०२५ को मोबाइल जेण्डर ग्याप रिपोर्टअनुसार यो संसारमा सबैभन्दा ठूलो अन्तर हो ।

पाकिस्तानी दूरसञ्चार अधिकारीहरूले एलजिविटिक्सु र यौन सामग्रीको विरोधका बीच ‘अनैतिक व्यवहार’ भन्ने कुरामा टिकटक एपलाई बारम्बार प्रतिबन्धित गरेका छन् वा प्रतिबन्धित गर्ने धम्की दिएका छन् । आदिवासी कानुनले धेरै ग्रामीण क्षेत्र नियन्त्रण गर्ने दक्षिणपश्चिमी बलुचिस्तानमा एक व्यक्तिले यस वर्षको सुरुमा टिकटक मिडियोहरूमा आफ्नो ‘सम्मान’ सँग सम्झौता गरेको भन्दै आफ्नी १४ वर्षीया छोरीको हत्याको योजना बनाएको कुरा स्वीकार गरेका थिए । *रासस/एएफपी*

गाजामा भएको इजरायली आक्रमणमा मृत्यु हुने पत्रकारको संख्या २२९ पुग्यो

गाजा- प्यालेस्टाइन टुडे समाचार एजेन्सीका सम्पादक र फोटोग्राफरका रूपमा काम गरेका पत्रकार अहमद सलामा अबु आइशाको मृत्युको घोषणा भएपछि इजरायली आक्रमण सुरु भएदेखि गाजा पट्टीमा मारिएका पत्रकारहरूको संख्या २२९ पुगेको छ ।

शुक्रबार जारी गरिएको एक विज्ञप्तिमा गाजाको सरकारी मिडिया कार्यालयले मध्य गाजाको नुसिरात शरणार्थी शिविरको पश्चिममा रहेको अल-सवारा क्षेत्रमा रहेको आफ्नो घरबाहिर लक्षित इजरायली ड्रोन हमलामा अबु आइशा मारिएको पुष्टि गरेको छ ।

मिडिया कार्यालयले प्यालेस्टिनी पत्रकारहरूको ‘व्यवस्थित लक्षित र हत्या’ भन्दै कडा निन्दा गरेको छ । कार्यालयले अन्तर्राष्ट्रिय पत्रकार महासंघ, अरब पत्रकार महासंघ र विश्वभरिका सबै प्रेस र युनियन निकायहरूलाई गाजामा मिडिया व्यवसायीहरू विरुद्ध भइरहेको अपराधको निन्दा गर्न आग्रह गरेको छ ।

वक्तव्यमा मानवअधिकार संगठनहरू र व्यावसायिक पत्रकारिता संघहरूसँगै अन्तर्राष्ट्रिय समुदायलाई ‘प्यालेस्टिनी जनताविरुद्धको नरसंहारको अपराध’ भन्दै यसविरुद्ध निर्णायक कदम चाल्न आह्वान गरिएको छ । यसले गाजा पट्टीमा पत्रकारहरूको सुरक्षा गर्न तत्काल उपायहरू गर्न, मिडियाका कर्मचारीहरूलाई जानाजानी लक्षित गर्न रोक्न र अन्तर्राष्ट्रिय आदालतमा जिम्मेवारहरूलाई मुद्दा हालेर जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न पनि आह्वान गरेको छ ।

मानवअधिकार संगठनहरू र संयुक्त राष्ट्रसंघका रिपोर्टहरूका अनुसार इजरायली सेनाले आक्रमणका क्रममा पत्रकार र मिडिया संस्थाहरूलाई जानाजानी लक्षित गरेको छ । ४०० भन्दा बढी पत्रकार घाइते भएका छन्, दर्जनौं पक्राउ परेका छन् र गाजा पट्टीमा सञ्चालन हुने अधिकांश स्थानीय र अन्तर्राष्ट्रिय मिडिया आउटलेटहरूको कार्यालयहरू ध्वस्त पारिएका छन् । यसवाहेक, सबै स्थानीय आदालतमा जिम्मेवारहरूलाई मुद्दा हालेर जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न पनि आह्वान गरेको छ ।

मानवअधिकार संगठनहरू र संञ्चालन बन्द गर्न बाध्य भएका

अगस्ट १ देखि क्यानाडालाई ३५ प्रतिशत कर लगाउने ट्रम्पको चेतावनी

वासिङ्टन- अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले विहीवार क्यानाडाका प्रधानमन्त्री मार्क कार्नीलाई पठाएको पत्रमा अगस्ट १ देखि अमेरिकामा क्यानाडाको निर्यातमा ३५ प्रतिशत भन्सार शुल्क लगाइने बताएका छन् । यो सोमवारदेखि ट्रम्पले जारी गरेका २० भन्दा बढी पत्रमध्ये पछिल्लो हो, जसमा उनले दर्जनौं अर्थतन्त्रविरुद्ध व्यापारिक युद्धको धम्की जारी राखेका छन् ।

क्यानाडा र अमेरिका जुलाई २१ सम्म सम्झौता गर्ने आशामा व्यापारिक वार्तामा संलग्न छन्, तर पछिल्लो धम्कीले त्यो समयसीमा परिवर्तन गरेको देखिन्छ । युएसएमिए भनिने तीन मुलुकलाई एकताबद्ध गर्ने मुक्त व्यापार सम्झौतालाई टुक्राकमा ल्याउन सकिरहेको भन्ने उद्देश्यले क्यानाडा र मेक्सिको दुवैले ट्रम्पलाई सन्तुष्ट पार्ने तरिकारहरू खोज्ने प्रयास गरिरहेका छन् ।

‘संयुक्त राज्य अमेरिकसँग हालको

व्यापार वार्ताका क्रममा क्यानाडा सरकारले दृढतापूर्वक हाम्रा कामदार र व्यवसायहरूको रक्षा गरेको छ । हामी अगस्ट १ को संशोधित अफिसमा ट्रम्पसँग सोहाईरपूर्ण भेटवार्ता गरेको थियो । उनीहरूले गत महिना क्यानाडामा भएको जी-७ शिखर सम्मेलनमा फोर भेट गरेको थियो । त्यहाँ नेताहरूले ट्रम्पलाई आफ्नो दण्डात्मक व्यापार युद्धबाट पछि हट्न दबाव दिएका थिए ।

क्यानाडाले पनि अमेरिकी प्रविधि कम्पनीहरूलाई असर गर्न करहरू खारेज गर्न सहमति जनाएको थियो । यसले ट्रम्पलाई बदला लिन र व्यापारिक वार्ता रद्द गर्न प्रेरित गरेको थियो । छुट्टै, ट्रम्पले एनविसीसँगको अन्तर्वार्तामा आफ्नो पत्र नपाएका देशहरूमा अगस्ट १ मा १५ देखि २० प्रतिशतको व्यापक भन्सार शुल्क लगाउनेबारे पनि सोचिरहेको घोषणा गरे । पत्रहरूले अगस्ट १ अघि राम्रा सर्तहरू फेला पार्न नसकिए ब्राजिलको मामिलामा ५० प्रतिशतसम्म भन्सार शुल्क दरहरू अगस्ट १ मा लागू हुने घोषणा गरेको छ ।

ट्रम्पले आफ्नो कडा भन्सार शुल्कले देशमा प्रहार गर्ने बताएपछि, ब्राजिलका राष्ट्रपति लुइज इनासियो लुला दा सिल्वाले विहीवार उनी अमेरिकसँग वार्ता गर्न इच्छुक रहेको बताए । यद्यपि उनले ब्राजिल सरकारले पारस्परिक उपायहरूको मूल्यांकन गरिरहेको कुरा दोहोर्‍याए । लुलालाई सम्बोधन गरेको पत्रमा ट्रम्पले आफ्नो दक्षिणपन्थी सहयोगी जाइर बोल्सोनारोसँगको व्यवहारको आलोचना सामना गरिरहेका छन् ।

पारस्परिकता

क्यानाडाली प्रधानमन्त्री कार्नी मे ६ मा हवाईट हाउस आएका थिए र ओभल अफिसमा ट्रम्पसँग सोहाईरपूर्ण भेटवार्ता गरेको थियो । उनीहरूले गत महिना क्यानाडामा भएको जी-७ शिखर सम्मेलनमा फोर भेट गरेको थियो । त्यहाँ नेताहरूले ट्रम्पलाई आफ्नो दण्डात्मक व्यापार युद्धबाट पछि हट्न दबाव दिएका थिए ।

क्यानाडाले पनि अमेरिकी प्रविधि कम्पनीहरूलाई असर गर्न करहरू खारेज गर्न सहमति जनाएको थियो । यसले ट्रम्पलाई बदला लिन र व्यापारिक वार्ता रद्द गर्न प्रेरित गरेको थियो । छुट्टै, ट्रम्पले एनविसीसँगको अन्तर्वार्तामा आफ्नो पत्र नपाएका देशहरूमा अगस्ट १ मा १५ देखि २० प्रतिशतको व्यापक भन्सार शुल्क लगाउनेबारे पनि सोचिरहेको घोषणा गरे । पत्रहरूले अगस्ट १ अघि राम्रा सर्तहरू फेला पार्न नसकिए ब्राजिलको मामिलामा ५० प्रतिशतसम्म भन्सार शुल्क दरहरू अगस्ट १ मा लागू हुने घोषणा गरेको छ ।

ट्रम्पले आफ्नो कडा भन्सार शुल्कले देशमा प्रहार गर्ने बताएपछि, ब्राजिलका राष्ट्रपति लुइज इनासियो लुला दा सिल्वाले विहीवार उनी अमेरिकसँग वार्ता गर्न इच्छुक रहेको बताए । यद्यपि उनले ब्राजिल सरकारले पारस्परिक उपायहरूको मूल्यांकन गरिरहेको कुरा दोहोर्‍याए । लुलालाई सम्बोधन गरेको पत्रमा ट्रम्पले आफ्नो दक्षिणपन्थी सहयोगी जाइर बोल्सोनारोसँगको व्यवहारको आलोचना सामना गरिरहेका छन् ।

सुरक्षा चेतावनी आएको इरानकी नोबेल पुरस्कार विजेता मोहम्मदीको दाबी

तेहरान- सन् २०२३ को नोबेल शान्ति पुरस्कार जितेकी इरानी अधिकारकर्मी नर्गस मोहम्मदीलाई तेहरानले ज्यान मार्ने धम्की दिएको नोबेल समितिले शुक्रबार जनाएको छ । बितेको एक दशकको अधिकांश समय जेलमा बिताएकी मोहम्मदीलाई गत डिसेम्बरमा तेहरानको इभिन जेलबाट मर्डकल विदामा सीमित समयका लागि रिहा गरिएको थियो ।

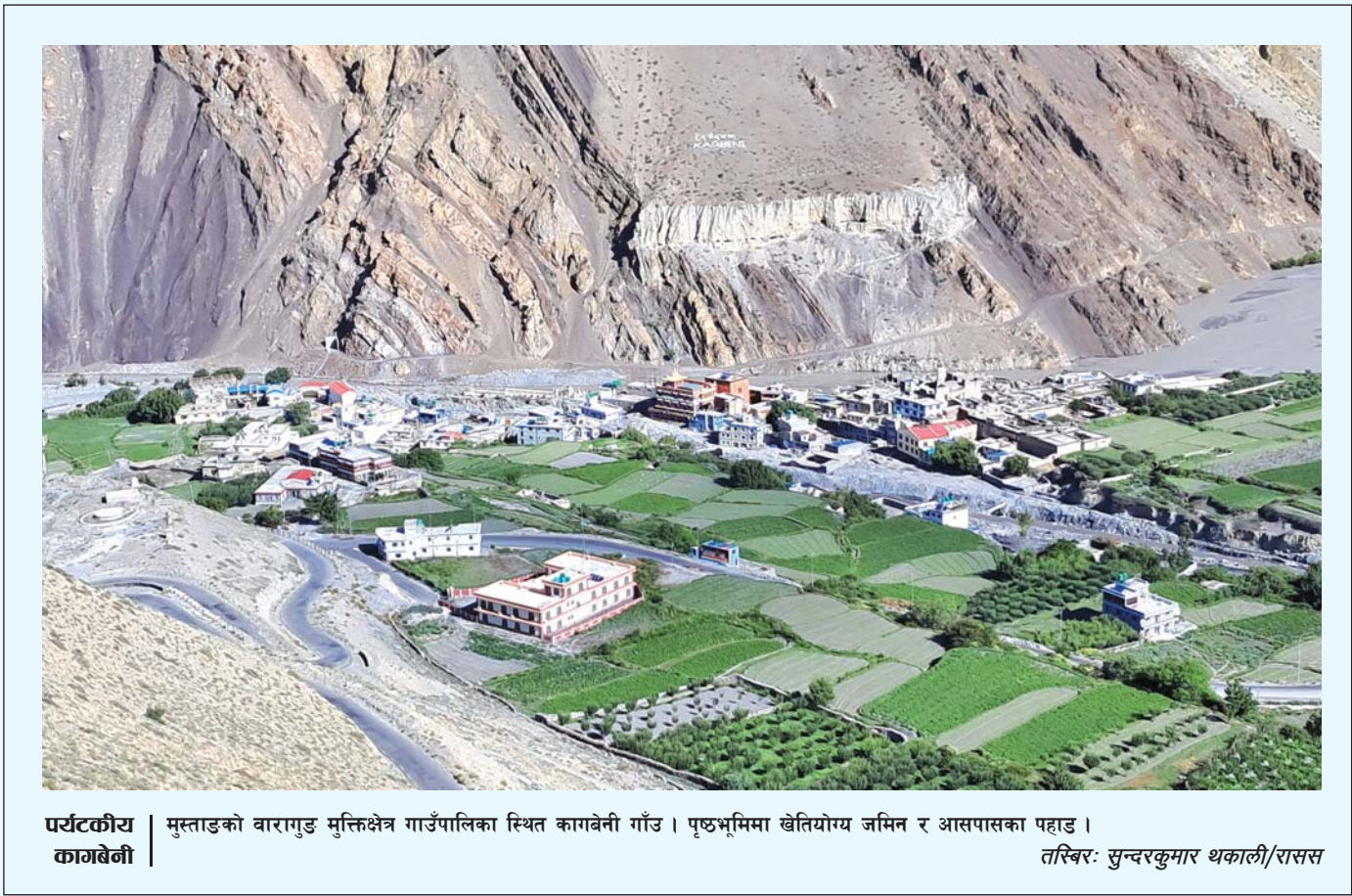
नर्वेको नोबेल कमिटीका अध्यक्ष जोगेन वाट्ने फ्राइडनेसले एक विज्ञप्ति जारी गर्दै ५३ वर्षीया मोहम्मदीको ‘जरूरी फोन’ आएको बताएका छन् ।

उनले भने, ‘मोहम्मदीको आफ्नै शब्दमा भन्ने स्पष्ट सन्देश के हो भने मलाई प्रशासनका एजेण्टहरूले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा ‘ज्यान लिने’ धम्की दिएका छन् ।’ विज्ञप्तिमा भनिएको छ, ‘मोहम्मदीलाई दिइएको धम्कीले स्पष्ट पार्छ कि जबसम्म उहाँले इरानभित्र सबै सार्वजनिक संलग्नता र लोकतन्त्र, मानवअधिकार र अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको समर्थनमा कुनै पनि अन्तर्राष्ट्रिय वकालत वा मिडिया उपस्थितिलाई अन्त्य गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुहुन उहाँको सुरक्षा खतरामा छ ।’

समितिले मोहम्मदी र ‘आलोचनात्मक आवाजसहित सबै इरानी नागरिकमाथिको खतराप्रति गहिरो चिन्ता व्यक्त गरेको छ र अधिकारीहरूलाई उनीहरूको जीवनमात्र होइन, उनीहरूको अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको पनि रक्षा गर्न आह्वान गरेको छ । इरानमा मृत्युदण्डको व्यापक प्रयोग गरिएको र महिलाका लागि देशको अनिवार्य ड्रेस कोडविरुद्ध मुखर अभियान चलाएको भन्दै मोहम्मदीमाथि पटक-पटक मुद्दा चलाइएको छ ।

उनलाई मुख्यतया इरानमा महिला उत्पीडनविरुद्धको संघर्षमा महत्त्वपूर्ण योगदानका लागि दुई वर्ष पहिले नोबेल पुरस्कारबाट सम्मानित गरिएको थियो । त्यतिबेला उनी जेलमा रहेकाले उनका छोराछोरीले उनको तर्फबाट पुरस्कार बुझेका थिए । *रासस/एएफपी*

हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सूचना
संस्था दर्ता ऐन २०३४ बमोजिम मिति २०७६/०५/३० मा दर्ता भएको दर्ता नं. ७३६ को बुद्द तारार केन्द्र को मिति २०८२/०२/२७ को विशेष बैठकको निर्णय बमोजिम संस्था दर्ता ऐन २०३४ बमोजिम स्वेच्छक खारेजी लिक्विडेशनमा लैजाने निर्णय गरेकोले यस संस्थासँग कोही कसैलाई कुनै किसिमको लेनदेन बाँकी बक्यौता रहेको भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनाभित्रमा निम्न लिखित लिक्विडेटरको कार्यालयमा हकदावी गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना जारी गरिएको छ । लिक्वीडेटर: अरुण कुमार श्रेष्ठ, इजाजत पत्र नं. ४०४, ठेगाना: त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं, फोन नं. ८८५१२१७००८
हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सूचना
कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम मिति २०७८/०४/२२ मा दर्ता भएको प्रा. लि. नं. २७०६६६/०७८/०७८ को लुइवा कन्स्ट्रक्सन एण्ड सल्लाउर्स प्रा. लि. को मिति २०८२/०३/२७ को विशेष बैठकको निर्णय बमोजिम कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १२६ बमोजिम स्वेच्छक खारेजी लिक्विडेशनमा लैजाने निर्णय गरेकोले यस कम्पनीसँग कोही कसैलाई कुनै किसिमको लेनदेन बाँकी बक्यौता रहेको भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनाभित्रमा निम्न लिखित लिक्विडेटरको कार्यालयमा हकदावी गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना जारी गरिएको छ । लिक्वीडेटर: अरुण कुमार श्रेष्ठ, इजाजत पत्र नं. ४०४, ठेगाना: त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं, फोन नं. ८८५१२१७००८
हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सूचना
कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम मिति २०७९/०१/०२ मा दर्ता भएको प्रा. लि. नं. २८६२७०/०७८/०७८ को लुइवा कन्स्ट्रक्सन एण्ड सल्लाउर्स प्रा. लि. को मिति २०८२/०३/२७ को विशेष बैठकको निर्णय बमोजिम कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १२६ बमोजिम स्वेच्छक खारेजी लिक्विडेशनमा लैजाने निर्णय गरेकोले यस कम्पनीसँग कोही कसैलाई कुनै किसिमको लेनदेन बाँकी बक्यौता रहेको भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनाभित्रमा निम्न लिखित लिक्विडेटरको कार्यालयमा हकदावी गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना जारी गरिएको छ । लिक्वीडेटर: अरुण कुमार श्रेष्ठ, इजाजत पत्र नं. ४०४, ठेगाना: त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं, फोन नं. ८८५१२१७००८
कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना
नेत्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०३/२८ होटल आराधना प्रा. लि. को मिति २०७९/०८/२० गते सम्पन्न विशेष साधारण सभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनीको नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिनू व्यहोर्नु पर्ने कर, दायित्व आदि सबै परिवर्तित नामको कम्पनीको सकार्ने व्यहोर्ने शर्तमा साविक नाम परिवर्तन गरी होटल वि. जी. बालुङ्गा एण्ड रेष्टुरेण्ट प्रा. लि. (प्रा. लि. नं. १०४२०२१) कायम गर्ने गरी मिति २०७९/०८/२१ गते श्री कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट स्वीकृति प्राप्त भएकोले सर्वसाधारण तथा सरोकारवाला सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

पर्यटकीय मुस्ताङको वारागुड मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका स्थित कागबेनी गाँउ । पृष्ठभूमिमा खेतियोग्य जमिन र आसपासका पहाड । तस्विरः सुन्दरकुमार थकाली/रासस

विद्युत् उत्पादन वृद्धि गर्दा खरिदको सुनिश्चितता महत्त्वपूर्ण हुन्छ : अर्थमन्त्री

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- उपप्रधान एवं अर्थमन्त्री विष्णु पौडेलले मुलुकमा जलविद्युतको उत्पादन वृद्धि गरी आर्थिक समृद्धि प्राप्त गर्न सकिने बताएका छन् । नेपाल आर्थिक पत्रकार सङ्घ(नाफिज)द्वारा शुक्रबार आयोजित कार्यक्रममा उहाँले विद्युत् उत्पादन वृद्धि गर्दा खरिदको सुनिश्चितता महत्त्वपूर्ण हुने बताउँदै उत्पादनको वृद्धि संगै खपत गर्ने क्षमतालाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने बताए । जलविद्युतको विकासमा निजी क्षेत्रको लगानी सुरक्षित गर्न अनुकूल नीतिहरू ल्याउने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै उपप्रधानमन्त्री पौडेलले बैंक तथा वित्तीय

संस्थाले त्यस क्षेत्रमा गर्ने लगानीलाई डुब्न नदिन लचिलो नीतिको आवश्यकता रहेको विचार व्यक्त गरे । करको दायरा तथा दर दुवै वृद्धि गर्नुपर्ने बताउँदै उनले सरकारस्थिर कर नीतिको पक्षमा रहेको प्रष्ट पारे । सरकारले अवलम्बन गर्ने करका नीतिले देशको समग्र विकासमा प्रभाव

पार्ने उल्लेख गर्दै उपप्रधानमन्त्री पौडेलले मूलतः एउटा कर नीति र करका दरहरूमा सापेक्षित स्थिरताका लागि सबैको सहयोगको अपेक्षा गरे । राज्यका नियमनकारी निकायको भूमिका सशक्त बनाउँदा व्यवसायीको गुनासो आउने गरेको बताउँदै उनले अनियमित गर्ने व्यवसायीलाई कानुनी कारवाही गर्न सरकार दृढ रहेको बताए । करको दायरा भने बढाउने योजनासहित आगामी आर्थिक वर्षको बजेट ल्याएको उनको भनाइ थियो । सो अवसरमा आर्थिक क्षेत्रको विकासका लागि समाचार लेखेका विभिन्न सञ्चार गृहका सञ्चारकर्मीलाई पुरस्कृत गरिएको थियो ।

विकास निर्माणको कार्यशैली परिवर्तन गर्न निर्देशन

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले विकासका आयोजनाहरू समयमा सम्पन्न नभई अनुमानभन्दा धेरै लागत लाग्ने र जनताले दुःख पाउने अवस्था परिवर्तन गर्न निर्देशन दिएका छन् । प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय सिंहदरबारमा आज भएको राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समितिको ५४औँ बैठकमा समितिका अध्यक्ष प्रधानमन्त्री ओलीले आफूहरू विकासलाई केन्द्रित गरेर अगाडि बढे पनि सोचेजति कामले गति लिन नसक्नुका समस्याहरू पहिचान गरी स्पष्ट कार्ययोजनाका साथ लाग्न निर्देशन दिएका हुन् । उनको सुनकोशी मरिन डाइभर्सन आयोजनाको सुरुङ बने पनि बाँकी कामको ठेक्का समयमा लाग्न नसकेकामा चिन्ता व्यक्त गरे । यस्तो प्रवृत्तिबाट समयमा परिणाम र उत्पादन दिन नसकिने उनको भनाइ छ ।

विकास गर्नुछ । लागत अनुमान रु १२ अर्ब लागतबाट थालनी गरिएको कुनै आयोजना रु ५२ अर्बसम्म लाग्ने स्थिति पनि देखिएको छ । यो स्थिति कसरी आयो ? यस्तो अति लापरवाह गर्नेलाई कारवाही गर्ने कि नगर्ने ? प्रधानमन्त्री ओलीले सम्झौता गरिएको ठेकेदार वा ढाँचाबाट काम नभए अर्को बाटो लिनुपर्नेमा जोड दिँदै यस खालको गतिले विकासमा अघि बढ्न नसकिने भएकाले कामको तरिकामा क्रान्तिकारी परिवर्तन गरी चुस्तदुरुस्त रूपमा गर्ने शैलीमा लाग्न आग्रह गरे । उपप्रधानमन्त्रीहरू, मन्त्रीहरू, प्रदेशका मुख्यमन्त्रीहरू, मुख्यसचिव र सचिवहरू सहभागी बैठकमा विभिन्न

मन्त्रालयसँग सम्बन्धित विकास समस्याहरूको कारण र समाधानका उपायबारे चार घण्टा बढी छलफल भएको थियो । बैठकमा राष्ट्रिय योजना आयोगका उपाध्यक्ष प्रा डा शिवराज अधिकारीले समष्टिगत आर्थिक परिसूचकको अवस्था र प्रवृत्ति, नेपाल सरकारको सार्वजनिक वित्त परिचालनको अवस्था, सामाजिक तथा पूर्वाधार विकासको अद्यावधिक अवस्था, दिगो विकासको लक्ष्य र विकासशील राष्ट्रमा स्तरोन्नतिसम्बन्धी अद्यावधिक स्थिति, समितिका यसअघिका बैठकका निर्णयहरूको कार्यान्वयन स्थितिबारे प्रस्तुतिकरण गरेका थिए ।

बाढीले २६० मेगावाट बिजुली बिच्छेद

काठमाडौं (प्रस)- ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री दिपक खड्काले रसुवामा हालै आएको बाढीका कारण करिब २६० मेगावाट विद्युत् राष्ट्रिय प्रसारण प्रणालीबाट विच्छेद भएको बताएका छन् । राष्ट्रियसभाको बैठकमा मन्त्री खड्काले 'प्रतिनिधिसभाबाट सन्देशसहित प्राप्त जलस्रोत विधेयक, २०८१ माथि विचार गरियोस्', भन्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गरेका थिए । सभाले उक्त प्रस्ताव सर्वसम्मतिमले स्वीकृत गरेको छ । उक्त प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुअघि मन्त्री खड्काले मंगलबार रसुवामा आएको बाढीले त्रिशूली नदी करिडोरमा सञ्चालनमा रहेका महत्त्वपूर्ण जलविद्युत् आयोजना तथा प्रसारण संरचनामा क्षति पुग्दा करिब २६० मेगावाट विद्युत् राष्ट्रिय प्रसारण प्रणालीबाट विच्छेद भएको जानकारी दिए ।

उनका अनुसार १११ मेगावाट क्षमता रहेको रसुवागढी जलविद्युत् आयोजना, २२ मेगावाट क्षमताको चिलिमे जलविद्युत् आयोजना, २१ मेगावाट क्षमताको त्रिशूली जलविद्युत् आयोजना र १४ मेगावाट क्षमताको देवीघाट आयोजना बाढीका कारण अवरुद्ध रहेका छन् । बाढीको मूल कारण वर्षा नभईकन माथिल्लो जलाधार क्षेत्रमा अवस्थित हिमताल विस्फोटबाट बहाव भएको प्रारम्भिक अनुमान गरिएको मन्त्री खड्काले बताए । 'सेन्टिनल एसिया प्लेटफार्मट यो पुष्टि भएको छ कि रसुवा-तिब्बत क्षेत्रभित्रको लेन्दे खोलामा रहेको एक सुपर ग्लेसियर हिमालयको क्षेत्रमा घटना हुनुअघि शून्य दशमलव ७५ वर्ग किलोमिटरबाट घटेर शून्य दशमलव ६० वर्ग किलोमिटरमा सीमित भएको छ', मन्त्री खड्काले भने ।

ठमेलमा 'पर्यटन सूचना केन्द्र' स्थापना

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- संघीय राजधानीको प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य ठमेलमा 'पर्यटन सूचना केन्द्र' स्थापना गरिएको छ । वागमती प्रदेशको संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालयले काठमाडौं महानगरपालिका-२६ को सहयोग र ठमेल पर्यटन विकास परिषद्को सहकार्यमा 'पर्यटन सूचना केन्द्र' स्थापना गरेको हो । उक्त केन्द्रको वागमती प्रदेशका संस्कृति तथा पर्यटनमन्त्री बिमल ठकुरीले शुभारम्भ गरे । कार्यक्रममा मन्त्री ठकुरीले सूचना केन्द्रले ठमेल मात्र नभई नेपालकै पर्यटन विकासमा सहयोग पुग्ने विश्वास व्यक्त गरे । उनले वागमती प्रदेशले चितवनपछि ठमेलमा पर्यटन सूचना केन्द्र स्थापना गरेको जानकारी दिँदै उक्त केन्द्रबाट पर्यटकले नेपालको पर्यटकीय गतिविधिका बारेमा थाहा पाउने बताए । ठमेलमा

सार्वजनिक शौचालय समेत निर्माण गरिने उनले बताए । काठमाडौं महानगरपालिका-२६ का वडाअध्यक्ष ख्यामराज तिवारीले नेपाल भ्रमणमा आउने विदेशी पर्यटकमध्ये ८० प्रतिशत पर्यटक ठमेल घुम्न आउने भएकाले उनीहरूलाई सूचना केन्द्रबाट सहयोग पुग्ने विश्वास व्यक्त गरे । वागमती प्रदेश संस्कृति तथा पर्यटन

मन्त्रालयका सचिव दीपेन्द्र सुवेदीले प्रदेश सरकारले प्रदेशभित्रका सबै जिल्लाको पर्यटकीय गन्तव्यलाई समेटेर 'टुभल बुक' प्रकाशन गर्न लागेको जानकारी दिए । उनले पर्यटन सूचना केन्द्रलाई प्रविधिसँग जोडेर अगाडि बढ्न प्रदेश सरकार लागिरेहेको उल्लेख गरे । पर्यटन कार्यालय काठमाडौंका प्रमुख भक्तबहादुर भण्डारी, ठमेल पर्यटन

विकास परिषद्का अध्यक्ष धृव अधिकारी, पूर्वअध्यक्ष डा रामशरण थपलिया, ट्रेकिङ एजेन्सिज एसोसिएसन अफ नेपाल (टान) का अध्यक्ष सागर पाण्डेल्गायतले पर्यटन सूचना केन्द्र स्थापना भएसँगै पर्यटकलाई सहज हुने तथा पर्यटन प्रवर्द्धनमा सहयोग पुग्ने बताए । शुक्रबारदेखि सुरु भएको उक्त सूचना केन्द्रबाट पर्यटकलाई नेपालको पदमार्ग, यातायात, होटल, स्थानीय कला संस्कृतिलगायतका बारेमा जानकारी प्रदान गरिने वागमती प्रदेश पर्यटन मन्त्रालयका पर्यटन महाशाखा प्रमुख पवनकुमार पोखरेलले जानकारी दिए । ठमेल पर्यटन विकास परिषद्का उपाध्यक्ष सहदेव (बिमल) धमलाले अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा नेपालको पहिचान चिनाउने ठमेललाई व्यवस्थित गर्न परिषद्ले काम गरिरहेको बताए । ठमेल क्षेत्रलाई चलायमान बनाउन आगामी दिनमा प्रदेश सरकारको साथ र सहयोग रहिरहने उनले विश्वास व्यक्त गरे ।

बक्यौता चुक्ता गर्ने बारे अत्यन्त जरुरी सूचना !

यस प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकमा विज्ञापन प्रकाशन गरी सहकार्य गर्दै आउनुभएका विज्ञापन एजेन्सी तथा विज्ञापनदाताहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौं । साथै, चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विज्ञापन प्रकाशित गरेबापत हिसाब मिलान गर्न बाँकी रहेका विज्ञापन एजेन्सी तथा विज्ञापनदाताहरूलाई यही असार मसान्तसम्म सम्पूर्ण बक्यौता चुक्ता गरी हिसाब मिलान गर्नुहुन यसै सूचनामार्फत सादर अनुरोध गर्दछौं ।

लेखा शाखा

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.

सिफल-७, काठमाडौं, नेपाल, फोन: ९७७-१-४३७३५७७, ४५८३३६८, मोबाइल नं. ९७७९८१५४००
Email: marketing2prabhab@gmail.com